Opłatę pocztową uiszczono ryczałtem

KURJER FILATELISTYCZNY

ORGAN POLS. ZWIĄZKU AKAD. FILATEL.

ORGAN POLS. KLUBU FILATELIST.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
LWÓW, ul. Kurkowa L. 5 Ip.
P. K. O. WARSZAWA Nr. 152.836.

Cena egzemplarza
35 gr.

Prenumerata roczna:
w kraju: 4 zł. półr. 2 zł.
zagranicą roczna 5 zł.

Wydawca: JERZY ZADUROWICZ

ROK IV. LWÓW, 1 listopada 1927. Nr. 46.

Pierwsze polskie znaczki dla b. zaboru austrj.



Pierwszy zn. od góry: nadr. błędny, w wyrazie „Poczta“ cienkie „Z“; Drugi znaczek od góry: nadruk normalny; pierwszy zn. od dołu: nadr. błędny dwukropek, zamiast ornamentu między wyrazami „POCZTA“ „POLSKA“, drugi zn. od dołu: nadr. błędny w wyrazie „POLSKA“ „A“ zamazane. (Do artyk. na str. Nr. 90)

Prof. Stan. Mikstein

Pierwsze polskie znaczki dla b. zaboru austrjackiego

I. Gdzie i kiedy kursowały znaczki austrjackie z nadrukiem „POCZTA POLSKA".

Pierwszymi polskimi znaczkami w Małopolsce t. j. dawniejszej Galicji i Śląsku Cieszyńskim były znaczki austrjackie wydań 1916 do 1918 z nadrukiem „POCZTA POLSKA" wykonanym w Krakowie w styczniu 1919 r. i stąd znane ogólnie jako wydanie Krakowskie.

Ponieważ kilkakrotnie podnosiły się nieśmiałe głosy zaliczające to wydanie do działu wydań lokalnych a i w niektórych zagranicznych katalogach znaczki te figurują jako „Halbamtliche Sonderausgabe der Postverwaltung in Krakau" przeto w niniejszym artykule omówimy ich charakter i warunki wydania oraz obiegu.

Po przewrocie na terenie Małopolski i Śląska Cieszyńskiego używano w dalszym ciągu zwykłych znaczków austrjackich. Ponieważ jednak działy się nadużycia ze szkodą skarbu Państwa Polskiego, przez sprowadzanie nowych partyj znaczków z zagranicy, przeto Dyrekcja Poczt i Telegrafów we Lwowie zarządziła rozporządzeniem L.: 488/XI, ogłoszonem w dzienniku urzędowym Nr. 2 z dnia 15 stycznia 1919:

1) że z dniem 20 stycznia 1919 r. tracą ważność wszystkie znaczki pocztowe nakładu austjackiego.

2) że urzędy pocztowe mają pozostałe niezużyte zapasy znaczków austrjackich przesłać do Ekonomatu pocztowego w Krakowie.

3) że w miejsce oddanych znaczków przez sprzedawców dostarczy się im taką samą ilość względnie wartość znaczków nowych lub przestemplowanych (t. z. przedrukowanych, przypis. autora).

Również i w urzędowej Gazecie Lwowskiej zapowiedziała Dyrekcja Poczt i Telegrafów rozporządzeniem z dnia 12 stycznia 1919 L.: 688/IX wycofanie z obiegu znaczków austjackich z dniem 20 stycznia i zaopatrzenie urzędów pocztowych i sprzedawców tymi samymi znaczkami z przedrukiem „POCZTA POLSKA" względnie znaczkami pocztowemi polskiego nakładu.

Powyższe dwa rozporządzenia mają zasadnicze znaczenie co do pełnoprawności tego wydania.

Do dnia wydania tych znaczków teren Małopolski i Śląska

Cieszyńskiego nie był jeszcze zunifikowany z resztą zaborów. Najwyższe Władze na tym terenie były jeszcze odrębne, w szczególności zaś co do poczty, była nią Lwowska Dyrekcja Poczt i Telegrafów. Znaczki więc zapowiedzane i wykonane na podstawie rozporządzenia tej najwyższej władzy nie mogą być „półoficjalnymi" lub „lokalnymi" lecz są wydaniem urzędowem i pełnoprawnem.

Drugim momentem decydującym o ich pełnoprawności jest ich obieg pocztowy i rozpowszechnienie na dotyczącym terenie. Poniżej zestawiam czas obiegu i użycia w urzędach pocztowych Małopolski, na podstawie zbioru P. Stanisława Adamskiego (Lwów, Turecka 3) i swojego. Przy każdej miejscowości podaję wartości znaczków tam użytych jak również i dzień użycia względnie okres obiegu, opierając się przeważnie na przekazach a częściowo tylko na listach z wykluczeniem frankatur filatelistycznych lub kasowań grzecznościowych.

Chrzanów: opłatna: 15 hal. 22/II 1919
„ 30 hal. od 23/I do 28/II 1919
Cieszyn: „ 25/80 hal. z odwróc. nadruk. 25/I 1919
Gorlice: „ 30 hal. 25/I 1919
dopłatna: 15/36 hal. fioletowa od 29/I do ??/II 1919 (zamazana data)
Kraków: opłatna: 15 hal. od 11/I do 11/II 1919
„ 25/80 hal. 14/III 1919
„ 6 hal. 15/II do 29/II 1919
„ 50 hal. od 28/I do 25/II 1919
„ 60 hal. 20/II 1919
„ 80 hal. od 20/II do 11/III 1919
„ 1 kor. od 15/II do 6/III 1919
„ 2 kor. 13/II 1919
„ 10 kor. 24/II 1919
dopłatna: 5 hal. od 2/II do 12/II 1919
„ 15 hal. 2/II 1919
„ 25 hal. 7/II 1919
Krosno: opłatna: 15 hal. 31/I 1919
„ 25/80 hal. 31/I 1919

Krosno: opłatna: 1 kor. 26/II 1919
Łańcut: opłatna: 40 hal. ??/II 1919
„ 60 hal. z odwrócon. nadrukiem wykupiono 2 czy też 3 ark.
Przemyśl: dopłatna: 15 hal. czerwon. 12 do 17/III 1919
„ 50/42 hal. od 23/I do 27/II 1919
Skawina: opłatna: 40 hal. 1/II 1919
Tarnów: opłatna: 12 hal. 4 do 5/II 1919
„ 20 hal. 4 do 8/II 1919
„ 25/80 hal. 21/I do 14/II 1919
„ 50 hal. 1/II 1919
Rozwadów: dopłatna: 5 hal. od 27/I do 13/II 1919
„ 25 hal. 13/II 1919
Zakopane: opłatna: 50 hal. 28 do 29/I 1919
„ 60 hal. 20/II 1919
dopłatna: 5 hal. od 28/I do 12/II 1919.

Jak z powyższego, bardzo niekompletnego, bo opartego tylko na dwóch zbiorach, wykazu widać 18 wartości tego wydania było używanych w 11 miejscowościach od Cieszyna aż po Przemyśl. Do tych 18 wartości musimy dodać jeszcze gazetowe 4 i 6 hal. używane nie tylko do opłaty przesyłki gazet lecz także frankowania listów.

Znaczkami których nie spotkałem użytych na oryginalnych niefilatelistycznych listach są opłatne 3, 5, 10, 25, 90 hal. 3 i 4 kor., z dopłatnych 10, 20, 30, 40 hal. 1, 5 i 10 kor. a z gazetowych 10 i 30 hal. Jednakowoż i te znaczki przedrukowano temi samemi formami nadrukowemi co i poprzednio wymienione użyte w obiegu pocztowym, urzędownie razem z poprzednimi. Jedynym powodem niedostania się tychże w szerszy obieg była ich minimalna ilość a skutkiem tego wykupienie przez zbieraczy częścią przez handlarzy i spekulantów zaraz na miejscu w Krakowie.

Ponieważ zatem i te znaczki były nadrukowane pełnoprawnemi formami i miały pełną moc opłacania, przeto i one muszą być uznane za pełnoprawne, mimo że ich nabywcy nie użyli do frankatur.

Znany jest powszechnie fakt, że ze znaczków dopłatnych różowych 10 hal. przedrukowanych w ilości tylko 150 egzemplarzy, jeden cały arkusz czyli 100 sztuk zakupił na poczcie w Krakowie P. Windholz i następnie odstąpił je P. Kornfeldowi, a ten rozdzielił je między znajomych zbieraczy. Obecnie ta 10 hal. należy do najcenniejszych znaczków tego wydania. Podobny los

spotkał też prawie wszystkie wartości nadrukowane w minimalnych ilościach.

Te minimalne ilości przedrukowanych znaczków najlepiej nam zillustruje porównanie z odpowiednimi wydaniami innych zaborów zestawione w następującej tabliczce; znaczków z przedrukiem POCZTA POLSKA wydano:

1) na zn. dobroczynnych na fund. Karola	wart. 3	egz.	252.000
2) na III wyd. poczty polowej (Lubelskie)	„ 10	„	925.000
3) na Gener. Gouver. Warschau (Warszawskie)	„ 11	„	6,520.000
4) na austrjackich (wydanie Krakowskie)	„ 37	„	924.183

Mimo szalonego wprost pokupu na te znaczki w Krakowie, znaczna ich ilość i to niektórych bardzo rzadkich obecnie dostała się do urzędów prowincjonalnych np. opłatne 25/80 hal. z odwróconym nadrukiem do Cieszyna, opłatne 60 hal. z odwróconym nadrukiem do Łańcuta, opłatne 30 hal. do Chrzanowa, dopłatne 15/36 hal. (przy nakładzie 600 do 700 sztuk) do Gorlic, dopłatne 50/42 hal. do Przemyśla nawet z podwójnym nadrukiem!

Nawiasem muszę tu jeszcze dodać, że niemożliwością było w tym czasie t. j. w styczniu 1919 r. użycie innych znaczków po tak nagłem wycofaniu z obiegu znaczków austrjackich, albowiem znaczki Warszawskie opiewały na walutę markową, znaczków wydanych w Lublinie było zamało a znaczki polskie definitywnego wydania w walucie halerzowej nie były jeszcze gotowe. Te ostatnie spotykamy w urzędach pocztowych Małopolski dopiero w lutym 1919 i to tylko sporadycznie.

Ponieważ zatem nadruki na znaczkach austrjackich 1) zostały wykonane na podstawie rozporządzenia najwyższej władzy pocztowej, wówczas jeszcze niezunifikowanego byłego zaboru austrjackiego, t. j. Lwowskiej Dyrekcji Poczt i Telegrafów, 2) formy do wykonania nadruków jak i sam nadruk zrobiono urzędownie, 3) wszystkie wydane wartości miały pełną moc opłacania przesyłek pocztowych na całym terenie Małopolski, 4) większość nadrukowanych wartości była faktycznie używana w szeregu urzędów pocztowych całej Małopolski od Cieszyna aż po Przemyśl, przeto wydanie to jest pełnoprawnem i ogólnem dla Małopolski. Że niektórych wartości, nadrukowanych w minimalnych ilościach, nie spotykamy użytych do frankatur, jak również że wszystkim urzędom nie przydzielono wszystkich wartości to jest zrozumiałem z powodu niedostatecznych zapasów.

Stąd też wydanie to, tak jak słusznie wykazuje Album do polskich znaczków pocztowych wydany w Toruniu, musi się

znajdować u każdego poważnego zbieracza polskich znaczków pocztowych wśród wydań znaczków pełnoprawnych oficjalnych tuż przed znaczkami P. K. L, jako pierwsze polskie ogólne wydanie dla Małopolski a nie wśród wydań lokalnych częstokroć o charakterze spekulacyjnym.

GŁOSY CZYTELNIKÓW

Co słychać z toruńskim „Przeglądem Filatelistycznym".

P. H. Suslik (m. Janów Śląsk) zapytuje nas:

...„Przy sposobności upraszam Sz. Redakcję o łaskawe udzielenie mi porady, co mam uczynić aby p. Kaminski, wydawca „Il. Przegl. Fil." i „Philpressu" raczył przemówić, dlaczego to powyższych czasopism nie otrzymuję, pomimo, że przedpłatę wynoszącą 5 zł. jak i należność za dwa ogłoszenia mające być umieszczone w „Philpressie" wysłałem jeszcze w mies. lipcu b. r., względnie dlaczego nie zwraca pieniędzy moich, jeżeli pisma te zakończyły swój żywot. Trzy razy zapytywałem się w tej sprawie, prosiłem o wyjaśnienie a gdy to nie skutkowało żądałem zwrotu pieniędzy, lecz zawsze napróżno. Niestety nie otrzymałem żadnej odpowiedzi, którаby mogła mnie uspokoić. Muszę Sz. Redakcji wyznać, że nie poraz pierwszy coś takiego spotyka mnie ze strony tego pana. Zawsze byłem narażany na ponoszenie niepotrzebnych kosztów pocztowych wykładanych na zapytania i upomnienia, jednak łudziłem się, że to juz ostatnie i więcej w przyszłości się nie powtórzy. Niestety okazuje się jednak, żem się niepotrzebnie łudził i w solenne obietnice pana tego zbytnio wierzył, a w nagrodę tego czeka mnie może i strata pieniędzy. Niech tedy pan ten nie dziwi się, ani też niech nie żywi do nas filatelistów gniewu i żalu, jeżeli szeregi czytelników pism jego, zrażone podobnem postępowaniem, tak szybko topnieją. Będzie to wyłącznie jego zasługą...".

Od Redakcji. Listów o podobnej treści otrzymaliśmy w ostatnich dniach kilkanaście. W związku z tem, w imieniu wszystkich poszkodowanych, wzywamy p. Henryka Kamińskiego wyd. „Il. Przegl. Fil." i „Philpressu" do jaknajrychlejszego wzrotu kwot od nich pobranych, w przeciwnym bowiem razie będą oni zmuszeni skierować swe pretensje na drogę sądową.

Jaką opinję posiadamy zagranicą? Oto co pisze jeden z filatelistów zagranicznych:

...„W ogóle filatelistyka w Polsce stoi, jak mam wrażenie bardzo marnie. Zbieracze są przeważnie nieuczciwi; stwierdziłem, że nawet ludzie na wysokich stanowiskach oszukują, zamieniają w przesyłkach znaczki lepsze na gorsze, nie odsyłają punktualnie należytości, i t. p. Podczas gdy ze zbieraczami zamieszkałymi w innych państwach jestem w stosunkach od kilku a nawet kilkunastu lat — to z polskimi po jednej próbie stosunki się urywają, zwykle z moją szkodą. Ale cóż robić?".

Od Redakcji. Gorzkie to słowa, ale niestety prawdziwe. Bezsprzecznie nie odnoszą się one do całego ogółu, ale do pewnego odłamu, który swem skandalicznem postępowaniem pozaw. najkardynalniejszych zasad uczciwości, przyczynił się do urobienia o nas tak fatalnej opinji. Pismo nasze, które postawiło sobie za jeden z głównych punktów programu, — bezwzględną walkę z podobnymi szkodnikami żerującymi na polu filatelistyki, wprowadza w numerze niniejszym listę ostrzeżeń. Na liście tej będą umieszczane nazwiska tych zbieraczy oraz firm, które nie wypełniły swych zobowiązań zaciągniętych wobec filatelistów tak polskich jak i zagranicznych. Aby jednak akcja nasza była tem skuteczniejszą, wzywamy cały ogół filatelistów do bezwzględnego bojkotu tych szkodników, gdyż tylko wtedy będzie możliwem uzdrowienie tych fatalnych stosunków jakie panują w naszych sferach filatelistycznych.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE

W numerze niniejszym rozpoczynamy druk szeregu interesujących artykułów prof. Stanisława Miksteina, omawiających szczegółowo pierwsze polskie znaczki pocztowe wydane w okresie przejściowym 1918/19 na terenie Małopolski.

Do numeru niniejszego dołączamy w formie dodatku 4-stronnicowego dalszy ciąg szkicu historycznego: „Pamiątki pocztowe po b. zaborze austrjackim" pióra p. A. B. Piaskowskiego.

Następny numer „K. F." pojawi się z początkiem grudnia br. Termin nadsyłania ogłoszeń upływa 25 listopada br.

Z powodu braku miejsca dokończenie artykułu: „Filatelistyka jako nauka pomocnicza historji" oraz Przegląd Nowości pojawią się w numerze grudniowym.

OSTRZEGAMY!
przed następującemi nieuczciwemi jednostkami i firmami

WIR WARNEN!
vor folgenden, unehrlichen Personen und Firmen

Tad. Sławek Katowice, Szopena 1, **S. Grünszpan** Kielce, Rynek 18, **Wł. Klemczak** Miejska Górka, **Ł. Szapował** Dubno, **J. Rabinstein** Dubno, Zabramje 19. **Alf. Teslou Dorpat** Estonja, **H. Grünberg** Rzeszów, Baldach 13, **I. Spiegelman** Łódź, Narutow 9, **Fr. Pawelski** Bydgoszcz, Pomorska 30, **J. Wiśniewski** Bydgoszcz, Miłośna 10, **K. Hodek** Wiedeń XIX, Kahlenb. 101, **A. Locker** Piatra—N Rumunja, **J. Mozdyniewicz i W. Strzelbicki** Wa szawa, Sto-Krzyska 11/11, **Ign. Ores** Kraków Rynek 9, **M. Stenel** Gdańsk pl. Neveliusa, **O. Smida** Praga VIII Brevnov 594.

OGŁOSZENIA

Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada. —— Ceny ogłoszeń poniżej.

Taryfa ogłoszeniowa (Prix des annonces, Anzeigentarif):
1/1 str. (page, Seite) — 20·- zł. (Fr. suis schw. Fr.), 1/2 — 11·- zł., 1/3 — 8·, 1/4 — 6·- zł., 1/6 - 5·- zł., 1/8 — 3·50 zł. Drobne ogłoszenia (petites annonces, kleine Anz.): słowo (mot, Wort.) = 0·05 zł. (Fr. suis. schw. Fr.)
Najmniejsze ogłoszenie 1·— zł.
Opust (rabais, Rabatte): 3 × 5%, 6 × 10%, 9 × 15%, 12 × 20%

Suche Tausch per 10, 20 gewöhnl. kurs. Marken all. Länder ausser Deutschland. Bildermark. bevorzugt. Gebe Rumänien, Balkan. Bitte um phil. Zeitschrift. **Luc. Friedman Bucarest Mircea-Uoda 9 (Rum.)** Refer. zu Diensten.

Briefm.-Tausch mit all. Land. Gebe bess. Rumän. u. Balkan. Stück für Stück oder Michel. **Trifatiberius Sebes-Alba (Rumänien).**

Für 100 u. mehr Mark. sende gleiche v. D. R. und Weststaat. Erstsend. an **Heinz Koch Mechanikermeister Essen W. Heevenstr. 38 (Deutschl.)**

Okazja! 50 zn. zamorsk. jak: Tasmanja Quesland, Tabaco, Peru, Ekwador, Sjam, Liberja, Jamajka, Egipt, Cejlon, Dominikana, Borneo, Panama. Malay, Mauritius i inne. Cena zł 12 — 1/2 pakietu 7 zł. Adresować **Miecz. Wojturski Rzeszów Hetmańska 683.**

---

500 rozmaitych zn. poczt. zagr. I. sorty 5 zł.+porto, II. sorty 3 zł.+porto, wysyłam natychmiast po otrzymaniu gotówki. **H. Suslik, M. Janów Hutnicza 4. G. Śląsk.**

Filateliści! Przyślijcie znaczkami 80 gr. a dostaniecie 100 pięknych zn., 200 zn. 1·50 zł. Porto osobno. **J Roniger Zbaraż.**

KUPON

upoważniający do zamieszczenia ogłoszenia złożonego z 20 słów w numerze grudniowym „K. F.“ Przy przesyłaniu powyższego kuponu należy dołączyć 50 groszy. Ogłoszenia przyjmuje się do 26. XI. 1927.

GUTSCHEIN

für ein Inserat von 20 Worte in der Dezember № „K. F.„ Mit dem Gutschein sind 0·50 schw, Fr. einzusenden Inseratenschluss am 26. November 1927.

DROBNE OGŁOSZENIA

Słowo — 5 gr. Minimum — 1 zł.

Kupuję i zamieniam znaczki zamorskie w każdej ilości. Oferty nadsyłać pod adresem **M. Polański Lwów Ruska 3**

Za znaczki Śląska, Gdańska, Litwy. Kłajpedy, Łotwy, Estonji, Rosji Sow. daję Europę połud. zamorskie i kolonje. **R. Putiatycki Jaworów Małopolska.**

100 znaczków dobrych każdy inny wysyłam za nadesłaniem zł. 1·50 +porto **R. Tyblewski, Warszawa Nowowiejska II m. 33.**

Ogłoszenia zamieszczone w „Kurjerze fil." przynoszą wiele korzyści.

Kilkadziesiąt widoków zagranicznych frank. po stronie widoku oraz katalog Zumsteina 1925 sprzedam tanio albo zamienię za brakujące znaczki pocztowe Polski. **N. Suslik m. Janów Hutnicza 4. G. Śląsk.**

Yvert 1927 — 6 zł. Michel Europa 27 — 5 zł. **„Centrofil" Lwów Kurkowa 5**

Daję znaczki za „Polskiego Filatelistę", „Nowego Filatelistę", okolicznościowe propagandowe stemple poczt. na całostkach poczt. **Wł. Czarnecki Brześć n/B Biuro parowozowe.**

Filateliści! Poszukuję zamiany z całym światem. Daję dobrą Polskę. Znaczki muszą być myte i nieuszkodzone. sztuka za sztukę. **M. Neider Kołomyja Małopolska.**

Kupuję zn, pol. po 100 myte, także kursuj. 1, 2, 3, 24, do 100 gr. i dopłatę ewent. daję w zam. zagr. **K. Feitzinger Czeski Cieszyn (C. S. R.)**

Zamieniam znaczki całego świata w dużych ilościach, przyjmuję również polskie lokalne nadrukowe, koronowe, czerwony krzyż i t. p. za dobre zagraniczne. Zawsze ważne. **R. Tyblewski Warszawa Nowowiejska IIm/33.**

Poszukuję wszystkie nieuż. znaczki Polski i C. S. R. wyd. po 1 stycznia 1924. Daję wszystkie austr., Feldp. i Bałkan podług listy braków. Podstawa Michel, Yvert. Proszę o pierwszą przesyłkę **Al. Hauper Wien 3 Erdbergstr. 103.**

25 zn. Włoch wart. 50 zł. cena 20 zł., 50 zn. Europy wart. 15 zł. cena 10 zł. Wysyła po nad. należ. **M. Wojturski Rzeszów Hetmańska.**

Za znaczki polskie wszyst. wyd. wycof. z obiegu i kursuj. daję wzamian zagr. i zamorskie. **J. Machaczek Chybie (Śląsk Ciesz.)**

Daję nieuż. serje Austrji Michel Nr. 347-355 za lepszą Polskę. **H. Brucnik Wien XV Kriemhildpl. 8.**

Wybory zn. po cenach najniższ. wysyłam po podpis. deklar. Duży wybór. Załączyć porto. **R. Tyblewski Warszawa Nowowiejska II/33.**

300 różn zn. Europy i Zamorsk. wysyłam za 2.50 zł. bez porta. Wysyłka listem polec. **Wł. Borowiak Gniezno Jeziorna 2.**

Zawiadamiam, że z polskich zn. potrzebuję wszystkie lokalne, nadrukowe z 1918/19, halerz. sejm. Konstyt. koronowe i mark cięte czerw. Krzyż, P. K. L. wystawa, Skarb Narod., wszystkie dopłaty, lotnicze, Śląska, Gdańska. Wzamian daję lepszą Europę, zamorskie i kolonje według Yverta. **W. Jelinek Jaworów k. Lwowa.**

Redaktor odpowiedzialny: Jerzy Zadurowicz.

Odbito w drukarni Józefa Landesberga w Złoczowie.